

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt IV. Innoc. Præposito N. Decan. & Capit. (a) Cameracensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

ita ut presentare non possint aliquem ad beneficium antequam vacet, in presenti, & in cap. ex tenore 13, cap. final. hoc ite. Unde in presenti docetur, appellationi interposita ab his, quibus beneficia promissa erant antequam vacarent, ne alii instituerentur, non esse deferendum; quia licet appellationi recte interposita ab electione, seu collatione sit deferendum, cap. 1. de

his qui sunt à majori, cap. 2. de elect. lib. 6. tamen quia appellatio, de qua in presenti, interposita fuit contra statuta juris canonici, & ita per eam impediti non poterat executio earundem constitutionum, ideo tanquam frivola & injusta, juri- que contraria rejicitur, juxta dicta in cap. 28. de appellat.

CAPVT IV.

Innoc. Prapósito N. Decan. & Capit. (a) Cameracensi.

Proposuit nobis dilectus filius Theobaldus presbyter, quod cum bonæ memoriæ C. Papa prædecessor noster, post preces, quas vobis pro receptione ipsius in fratrem, & assignatione præbendæ ad donationem vestram spectantis in Ecclesia vestra proximo vacaturæ; eidem faciendæ potrexerat, mandatum vobis Apost. destinasset, & bonæ memoriæ N. Decan. Rhemen. executorem concessisset eidem, Decanus ipse vos in executione mandati Apost. contumaces inveniens, & rebelles, ipsum de præbenda primo vacaturâ in Ecclesia vestra, quæ ad donationem Capituli pertinet, auctoritate Apost. investivit: vobis præcipiens, ut eum in Canonicum recipientes, & fratrem, ipsi stallum in choro, & locum in Capitulo conferretis, Ecclesiarum vobis introitu interdicto, si quod mandabat, differretis infra triduum adimplere. Vos autem nec mandatum ejus exequi voluistis, nec ab Ecclesiis cessastis ingressu; immo potius in elusionem mandati Apost. causâ diffugii ad eundem Decanum appellastis: & cum ipse Decanus morte præventus in negotio ipso ulterius non potuisset procedere; & præbenda, quæ ad donationem vestram spectabat in Ecclesia Cameracen. vacasset, eam alii assignastis, in eundem presbyterum excommunicationis sententiam promulgantes, quia litteras ejusdem Decani sibi in testimonium reservavit. Cum autem propter hoc idem presbyter ad ejusdem prædecessoris nostri presentiam accessisset, sicut ex litteris ejus nobis innouit, ipse quod ab eodem Decano factum fuerat, ratum volens haberi, collationem præbendæ factam à vobis penitus irritavit, & eundem presbyterum ab excommunicationis vinculo absoluit, de ipsa manu propria per (b) annulum investivit. Licet autem intentionis nostræ non sit investituræ de (c) vacaturis factas, contra Canonum instituta ratas habere, qui secundum plenitudinem potestatis de jure possumus supra jus (d) dispensare; attendentes tamen quod idem presbyter non de vacaturâ, sed de vacante per prædecessorem nostrum fuerat investitus, utpote quæ post cassationem concessionis à vobis factæ intelligebatur vacare, discretionis vestræ per Apostolicâ scripta mandamus, atque præcipimus, quatenus amore ab eadem præbendâ quolibet detentore, eam ipsi T. omni dilatione, excusatione, & app. postpositis conferatis, & permittatis ab ipso pacifice possideri, ei stallum in choro, & locum in Capitulo cum plenitudine honoris Canonici assignantes, alioquin noveritis nos venerabili fratri nostro N. Catalaunien. Episcopo dedisse firmiter in mandatis, ut ipse id auctoritate Apost. exequatur, contraditores eccl. censurâ, cessante appellatione percensens, si vos super executione mandati nostri desides fueritis, vel remissi. Nos enim nolumus pati repullam; qui promptifumus omnem inobedientiam secundum Apost. verbum ulcisci: nullis litteris, & c. harum tenore tacito, & c. Dar, Romæ apud S. Petrum.

NOTÆ.

1. (a) *Cameracensi.* Ita etiam legitur in cap. 1. hoc ite. in 3. collect. & in epistolis ipsius Innocentii III. editis, & emendatis à Cardinale Guillel. Sireto, fol. 62. ex quibus ita restituo integram hujus textus, cui conjungendæ sunt aliæ duæ epistolæ ipsius Innocentii III. in quibus exitus hujus controversiæ refertur, quæ reperiuntur apud ipsum Cardinalem Siretum fol. 901. in hæc verba: [Ne fiant controversiæ litigantium immortales, si topite judicio quæ-

stiones in antiquæ contentioni scrupulum reducantur: sententias per fratres nostros ex delegatione nostra canonicè promulgatas, Apostolicæ confirmationis præsidio contineamus roborare, ne si pateret partibus à lata sententiâ resiliendi facultas, non litigantes litigia, sed litigia potius fugerent litigantes, dum non nisi eis expirantibus expirarent. Sanè cum inter te & dilectum filium I. Presbyt. de Landreceis super præbendâ Cameracensis Ecclesiæ; de qua te felicis recordationis Celestinus Papa prædecessor noster, post preces, & mandatum dilectis filiis

filii Capituli Cameracensis porrectas, & executorum tibi ab ipso concessum, cassata collatione ipsius præbendæ dicto presb. facta per Capitulum Camerac. sicut ex literis ejus accepimus, curaverat investire, & super qua idem presbyter eam sibi asserens canonicè fuisse collatam, ad venerabilem fratrem nostrum Episcopum, & dilectos filios Decanum, & Cantorem Atrabaten. commissionis litteras impetrat, qui eum postquam iter aggressus fueras ad Sedem Apostolicam veniendi, causâ rei servanda in possessionem miserunt, quæstio verteretur, nos tibi, & dilecto filio G. procuratori presbyteri memorati, constitutis in præsentia nostra, dilectum filium Hugonem tituli Sancti Martini Presbyterum Cardin. concessimus auditorem. Coram quo cum super causa ipsa fuisset diutius disceptatum, ipse tenore litterarum inspecto, quos prædecessor ipse noster pro te Cameracensi Capitulo, & bonæ memoriæ Decano Rheiman. transmisserat; & eorum etiam, quas nos circa nostræ promotionis initia, venerabili fratri nostro Catalaunien. Episcopo miseramus: intellecto etiam ex literis ejusdem Episcopi, qualiter de mandato nostro in tantum processerat, quod à Capitulo fuerat receptum in fratrem, & in corporalem ipsius præbendæ possessionem inductus; inspectis insuper litteris, quas dictus presb. ad memoratos Episcopum, & Decanum, & Cantorem Atrabaten, à Sede Apostolica impetrat, & totius causæ meritis, rationibus, & allegationibus intellectis, auctoritate nostrâ, de consilio venerabilis fratris nostri N. Albanen. Episcopi, & dilectorum filiorum G. tituli sanctæ Mariæ trans Tyberim, & S. tit. sanctæ Prædixedis Presb. Cardinalium formavit sententiam, & nobis prius retulit, quam profertur, ac postmodum formatam, & expositam nobis sententiam de mandato nostro promulgans, super eadem præbendâ silentium imposuit presbytero memorato, & procuratori ejusdem: & eam tibi per sententiam diffinitivam adjudicare curavit. Nos igitur sententiam ipsam, sicut per eundem Cardin. de mandato nostro lata est, auct. Apost. confirmamus, & presentis scripti paginâ communitimus. Nulli ergo, &c. Datum Lateran. viii Kal. Maji.) Et eodem folio ibi: (Cum inter dilectos filios Theobaldum Canonicum vestrum, & I. presb. de Landreceis, &c. (ferè in eundem modum ut supra, usque ad verbum curavit.) Quam nos postmodum, sicut per eundem Card. de mandato nostro lata fuerat, auctoritate) curavimus Apostolica confirmare. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta districtè præcipiendo mandamus, quatenus sententiam ipsam studeatis inviolabiliter observare. Alioquin noveritis nos venerab. fratri nostro Catalaunien. Episcopo districtè injunxisse, ut eam faciat per censuram Ecclesiasticam appellatione remota inviolabiliter observari: contradicentes, tam vos, quam alios, eadem districtione compescens. Nullis litteris obstantibus, late sententiæ, & confirmationis nostræ tenore tacto, &c. Datum, ut supra.)

(b) *Annulum investituræ.* Quæ est propria forma institutionis in dignitatibus & beneficiis

Ecclesiasticis; nam sicut in secularibus per certa symbola fit institutio, veluti per sceptrum, gladium, vexillum, & similia, ut probat Alferra *de feudis cap. 7.* ita etiam in Ecclesiasticis investitura datur per anulum, baculum, librum, sigillum, vel funem campanæ. D. Bernardus *sermone de Cena Domini, & de Baptista*, ibi: *Sicut enim in exterioribus diversa sunt signa, & varia sunt investitura, secundum ea de quibus investimur, verbi gratiâ, investituræ Canonici per librum, Abbas per Baculum, Episcopi per Baculum & Annulum simul.* Ivo Carnot. *epist. 60. & 182.* ibi: *Nuper in Capitulo nostro quadam officia secundum Ecclesiæ consuetudinem dispensarem, & porrecto libro investituram subdecana Fulconi clerico strenuo, & in agendis causis Ecclesiasticis valde necessario facere vellem.* Et *epist. 286.* Et per librum ipsam Ecclesiam fratri Guillelmo Beccensi Abbati dedimus. Investituræ per sigillum mentio fit in *cap. ut nostrum, de appellas.* De investitura per funem campanæ agit Innocentius *lib. 2. epist. 335.* ibi: *Exinde ad Ecclesiam pariter accedentibus, Episcopus in sede Abbatis illam constituens, per funem campanæ, sicut moris est, investituræ. Illustrant Botquetus ad Innoc. lib. 2. registr. 14. epist. 87.* Alferra *dicto cap. 7.* Illud summè notandum est, investituram non transferre possessionem, sed tribuere jus apprehendendi eam: unde Joannes VIII. in *cap. visis 16. q. 2.* ait, *magis fuisse possessionem dare, quam investituram concedere: & Guillelmus Tyrius lib. 13. de bello sacro, cap. ult. ait: Sed statim predictarum urbium cum omnibus pertinentiis earum, D. Imperator investituram ei concessit, spontens firmissimè, quod estate proximè futura eas auctore Domino comprehensas corporaliter tradat.*

(c) *De vacaturis.* Quas gratias expectativas Pontificem facere posse, jam supra probavi in *cap. 2.*

(d) *Supra jus dispensare.* Positivum videlicet, nam in jure divino verè, & strictè nemo dispensare potest. D. Thomas *2. 2. q. 88. art. 10. ad 3. & 1. 2. q. 97. artic. 4. ad 3. & quodlibet. 4. art. 13.* quem sequuntur communiter Theologi ita accipientes textus in *cap. sunt quidam, cap. contra statuta, cap. omne quod 25. q. 1. cap. final. 14. dist.* Cum enim Pontifex sit supra omne jus positivum, in eo rectè dispensare valebit, ut probant latè Basilii *de matrim. lib. 8. cap. 3.* Diana *tom. 8. tract. 1. resol. 3.* Morla in *empor. 1. p. ut. de legibus, q. 3.* quod præcipuè in legibus Ecclesiasticis circa beneficia editis procedit, in quibus juxta Canonistarum sententiam Pontifex plene Dominus est, *cap. 2. de præbend. in 6. cap. inter, de fide instrum. Clement. 1. ut lite pendente;* licet Theologi illum tantum administratorem esse doceant, ut refert Diana *p. 11. tract. 3. resol. 14.* non tamen licet dominus sit, & possit veros possessores beneficiis privare, eaque illis viventibus aliis conferre, hoc unquam facit, quia sanctus est, *cap. 1. 70. dist. & omnes in jure, justitiaque confovet, cap. licet, de arate & qualis, suum cuique servari desiderans, cap. fuit semper 9. q. 3.* & eo sensu in præsentis textu collationem præbendæ vacaturæ improbat Innocentius III.